

ДОГОВІР КОМЕРЦІЙНОЇ КОНЦЕСІЇ: ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ В УКРАЇНІ

Романенко, Ірина Володимирівна, студент магістратури, навчально-наукового інституту права та психології Національної академії внутрішніх справ

Науковий керівник: кандидат економічних наук, доцент кафедри господарсько-правових дисциплін, навчально-наукового інституту права та психології Національної академії внутрішніх справ *Загорняк Н.Б.*

Договірні правовідносини є одними з основних складових у взаємовідносинах, партнерських зв'язках в підприємницькій діяльності. Адже, за теперішніх умов в нашій країні практично не можливо займатись підприємницькою діяльністю та співпрацювати з партнерами без укладення договорів або угод. Важливою ознакою цих відносин є передача комерційного досвіду та інших об'єктів прав інтелектуальної власності. Вони складають невід'ємну частину господарської діяльності кожного підприємства. Важливе місце в системі таких договорів займає договір комерційної концесії. Цей вид договору знайшов своє відображення у Цивільному та Господарському кодексах України.

Актуальність даної теми полягає в тому, що сучасна система відносин навколо договору комерційної концесії позначена високим рівнем конфліктності: неплатежі, порушення стандартів правил використання торговельної марки та інші. Такий стан справ зумовлює глибоке дослідження даної теми і пошук шляхів подолання існуючих проблем у даній сфері.

Комерційна концесія – це підприємницька діяльність, що здійснюється на підставі договору комерційної концесії і полягає у наданні однією стороною концесійних відносин (правоволодільцем) другій стороні (користувачеві) на строк або без визначення строку права використання на платній основі комплексу належних правоволодільцеві виключних прав з метою виготовлення та (або) продажу певного виду товару та (або) надання послуг.

Комерційна концесія (зарубіжні аналоги – франчайзинг, франшиза) – оптимальний засіб забезпечення розширення бізнесу комерційних організацій (зазвичай крупних) без тягаря створення філій та дочірніх підприємств у певній місцевості й навіть на території інших держав [3, с.624].

Розвиток даного виду договору є досить новим для України. Можна сказати, що проблеми розвитку цього виду договору певною мірою пов'язані з недостатньою законодавчою урегульованістю, оскільки не існує єдиного нормативного акта, який би детально регламентував франчайзингову діяльність в Україні. Якщо франчайзинг в Україні вже є з окремого всеосяжного нормативного акта який його стосується ще немає, то не свідчить про те, що чинна нормативна база певною мірою співпільство властивосте. Зрозуміло, що мати досконаліше законодавство – краще, ніж його не мати взагалі чи мати недосконале законодавство [5, с.78]. Але варто зазначити, що Кабінет Міністрів України з метою підтримки розвитку підприємницької діяльності в Україні розробив проект закону «Про франчайзинг» від 08.11.2001, але прийняття даного закону було відкладено на невизначений термін. Ним визначаються форма договору франчайзингу, сторони договору, їх обов'язки та відповідальність, поняття субфранчайзингу. В цілому законопроект є непоганим, але, на жаль, він не позбавлений деяких недоліків [6].

Складна правова природа цих договірних відносин потребує ретельного з'ясування змісту франчайзингових договорів, особливо їх предмету, інших істотних умов. Важливою складовою є визначення правових наслідків щодо прав інтелектуальної власності, які передаються. Зокрема відкритим питанням є можливість передачі за договором франчайзингу прав на фірмове найменування, а також відмежування договорів франчайзингу від ліцензійних договорів, яке викладено у новому ЦК України не досить чітко.

Серед інших проблем розвитку і функціонування даного договору можна виділити такі: не вирішеним залишається питання регулювання порядку державної реєстрації договору комерційної концесії та визначення компетентного органу, який якісно здійснюватиме свої функції щодо реєстрації договорів комерційної концесії [4]. Також відсутність необхідного інформаційного забезпечення, проблеми фінансово-кредитного характеру та ін.

Зрозуміло, що наведені фактори гальмують розвиток договору комерційної концесії в Україні і потребують удосконалення (створення) нових законодавчих документів, що регламентують дані відносини.

Список використаних джерел:

1. Господарський кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, № 18, ст. 144.
2. Цивільний кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, № 40, ст. 356.
3. Вінник О.М. Господарське право: Навчальний посібник. – 2-ге вид. змін. та доп. – К.: Всеукраїнська асоціація видавців «Правова єдність», 2008. – 766с.
4. О. С. Кулик «Правове регулювання державної рестрації договору комерційної концесії» [електронний ресурс]. Режим доступу: <http://ir.kpi.ua/bitstream/2010/1973/1/Kulyk.pdf>
5. Ляхов І. І. Бюджету Ю. А. Міжнародна економіка. – К.: МАУП, 2007
6. Проект закону «Про франчайзинг» від 08.11.2001 [електронний ресурс]. Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_2?skl=4&pf3516=8241

ПРАВОВІ АСПЕКТИ ІННОВАЦІЙНОГО ІНВЕСТИВАННЯ В УКРАЇНІ

Міндер Вікторія Сергіївна, студент навчально-наукового інституту права та психології Національної академії внутрішніх справ

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент кафедри господарсько-правових дисциплін навчально-наукового інституту права та психології Національної академії внутрішніх справ *Борцевич П.С.*

У сучасних умовах економічного розвитку України інвестиційна діяльність виступає одним з найважливіших засобів забезпечення умов виходу з економічної кризи, структурних змін у народному господарстві, зростання якості технологічного процесу та підвищення якісних показників господарської діяльності на мікро- і макрорівнях.

Найважливішою умовою активізації інноваційно-інвестиційної діяльності як чинника сталого економічного зростання є проведення цілеспрямованої державної політики. Дослідження проблем інвестування економіки завжди були і залишаються об'єктом досліджень багатьох вчених.

Інновації – це новостворені (застосовані) і (або) вдосконалені конкурентоздатні технології, продукція або послуги, а також організаційно-технічні рішення виробничого, адміністративного, комерційного або іншого характеру, що істотно поліпшують структуру та якість виробництва і (або) соціальної сфери. Інноваційна діяльність – діяльність, що спрямована на використання і комерціалізацію результатів наукових досліджень та розробок і зумовлює випуск на ринок нових конкурентоздатних товарів і послуг [2].

Інноваційна діяльність як різновид інвестиційної діяльності має свою нормативну основу – інноваційне законодавство – сукупність нормативних актів, що регулюють відносини, які виникають в процесі інноваційної діяльності.

Головною метою державної інноваційної політики є створення соціально-економічних, організаційних і правових умов для ефективного відтворення, розвитку й використання науково-технічного потенціалу країни, забезпечення впровадження сучасних екологічно чистих, безпечних, енерго-та ресурсозберігаючих технологій, виробництва та реалізації нових видів конкурентоздатної продукції.

Інноваційна діяльність регулюється низкою нормативно-правових актів різної юридичної сили - від законів до локальних нормативно-правових актів, кодексів.

Господарський кодекс України в главі 34 дає визначення інноваційної діяльності (ст. 325), визначає її види (ст. 327), форми інвестування в інновації (ст. 326), шляхи та форми державного регулювання (ст. 328) та систему державних гарантій інноваційної діяльності (ст. 329), основні засади державної експертизи інноваційних проектів (ст. 330), поняття та зміст договору та створення і передачу науково-технічної продукції (ст. 331), який використовується для виконання інноваційних розробок на замовлення суб'єкта інноваційної діяльності з метою їх наступної реалізації [3].

Глава 62 Цивільного кодексу України «Виконання науково-дослідних або дослідно-конструкторських та технологічних робіт» регулює договірні відносини, що складаються в процесі виконання таких робіт, в тому числі розробки інноваційних проектів.